

Česká astronomická společnost, Město Litomyšl a Astronomický ústav Univerzity Karlovy

vás srdečně zvou na **pietní shromáždění k uctění památky prof. Zdeňka Kopala**, které se uskuteční na **Vyšehradském hřbitově Slavin v Praze v pátek 4. dubna 2014 od 10 hodin** (v den 100. výročí narození Zdeňka Kopala).

Kopalova cesta z Litomyšle na Měsíc

Na shromáždění promluví starosta města Litomyšl Michal Kortyš, RNDr. Jiří Grygar, CSc. za Českou astronomickou společnost a Doc. RNDr. Martin Šolc, CSc. za Matematicko fyzikální fakultu Univerzity Karlovy. V závěru shromáždění budou k hrobu profesora Zdeňka Kopala položeny věnce institucí, jež se podílejí na připomínce života a díla předního českého badatele a horlivého vlastence.

Michal Kortyš,
starosta Litomyšle

Ing. Jan Vondrák, DrSc.,
předseda České astronomické společnosti

„Nastupující generaci mladých hvězdářů v Československu bych rád vzkázal, aby nedali na to, co jim říkají staří (často již životem zklamání): z nich totiž život mnohokrát již vyprchal vzdor místům, která mohou ještě zastávat ze setrvačnosti; a dále, aby řídili svůj směr tam, kde cítí, že svým talentem dokáží naší vědě co nejlépe prospět. Nestarejte se příliš o budoucnost – která je stále ještě neextrapolovatelná – nýbrž nastavte svůj navigační kurs na hvězdy, nikoliv na pozíční světla okolních lodí.“ (Z. K., 1989)

Profesor Zdeněk Kopal se narodil 4. dubna 1914 v Litomyšli. Vystudoval přírodovědeckou fakultu UK v Praze a absolvoval postgraduální studia ve Velké Británii, kde ho zastihla II. světová válka. Během války působil na Harvardově univerzitě a M. I. T. v Cambridgi a počítalo se s tím, že po skončení války převezme katedru astronomie přírodovědecké fakulty UK v Praze. Vinou komunistického převratu v únoru 1948 k tomu však nedošlo a profesor Kopal přijal nabídku na založení katedry astronomie Univerzity v Manchesteru ve Velké Británii, na které působil až do své smrti v roce 1993. Kdykoli to však bylo možné, navštěvoval rodnou zemi a udržoval těsné kontakty s našimi astronomy i za svízelných podmínek komunistické cenzury. Po převratu v roce 1989 navštívil také rodnou Litomyšl a převzal zde čestné občanství města. Byl rovněž zvolen čestným členem České astronomické společnosti a je po něm pojmenována planetka číslo 2628. V anketě českých astronomů o nejvýznamnějším českém astronomovi XX. století s velkou převahou zaujal první místo. Proslavil se svými pracemi v oboru výzkumu těsných dvojhvězd, výzkumu Měsíce (příprava amerického programu Apollo) a v numerické matematice. Napsal velkou řadu monografií a spoustu vynikajících vědeckých prací. Založil a řídil mezinárodní vědecké astronomické časopisy a vychoval řadu odborníků nejen v USA a Velké Británii, ale také v zemích třetího světa.